

INSTYTUT NA RZECZ EKOROZWOJU INSTITUTE FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT

W interesie przyszłych pokoleń / In the interest of the future generations

Warszawa, 27 października 2011

Sprawozdanie z roboczego spotkania konsultacyjnego zorganizowanego przez Instytut na rzecz Ekorozwoju w dniu 19 października 2011 w ramach społecznych konsultacji projektu Drugiego Krajowego Planu Działań dotyczącego efektywności energetycznej dla Polski

Wprowadzenie

W dniu 19 października w godzinach 10.00-15.00 w sali konferencyjnej Zespołu Rezydencji Belweder – Klonowa, przy ul Flory 2 w Warszawie, Instytut na rzecz Ekorozwoju zorganizował robocze spotkanie konsultacyjne dla szerokiego spektrum organizacji reprezentujących społeczeństwo obywatelskie w związku z oddaniem do konsultacji przez Ministerstwo Gospodarki projektu Drugiego Krajowego Planu Działań dotyczącego efektywności energetycznej dla Polski. Celem spotkania było wspólne wypracowanie uwag i komentarzy do projektu Drugiego Krajowego Planu Działań dotyczącego efektywności energetycznej dla Polski i przekazanie ich Ministerstwu Gospodarki w celu wzięcia ich pod uwagę przy formułowaniu ostatecznej wersji dokumentu. W spotkaniu wzięło udział około 40 osób reprezentujących zarówno organizacje pozarządowe, jak i biznes oraz administrację państwową.

Po przywitaniu przez prezesa Instytutu na rzecz Ekorozwoju, Andrzeja Kassenberga, i prezentacjach wygłoszonych przez pana Andrzeja Guzowskiego, Głównego Specjalisty w Zespole ds. Efektywności Energetycznej Departamentu Energetyki Ministerstwa Gospodarki i pana Arkadiusza Węglarza, Dyrektora Departamentu Zrównoważonego Rozwoju Krajowej Agencji Poszanowania Energii S.A. uczestnicy spotkania zostali podzieleni na trzy grupy i rozpoczęli pracę w ramach formuły *world café*. Zgodnie z zasadami tej metody dyskusja prowadzona była w trzech rundach odpowiadających trzem wybranym tematom do dyskusji, a po każdej z nich uczestnicy przemieszczali się między stolikami tematycznymi.

W każdej rundzie każda grupa dyskutowała nad jednym z trzech zaproponowanych zagadnień, tj.:

Stolik 1: Miejsce i rola Drugiego Krajowego Planu Działań dotyczącego efektywności energetycznej dla Polski w kontekście polityki energetycznej Polski, w tym wnioski z Pierwszego Krajowego Planu Działań dotyczącego efektywności energetycznej;

Stolik 2: Instrumenty Drugiego Krajowego Planu Działań dotyczącego efektywności energetycznej dla Polski;

Stolik 3: Drugi Krajowy Plan Działań dotyczący efektywności energetycznej dla Polski a przyszłość.

W ramach każdego stolika każda grupa próbowała odpowiedzieć na cztery pytania dotyczące projektu Drugiego Krajowego Planu Działań dotyczącego efektywności energetycznej dla Polski, tj.:

1. Co jest pozytywnego w projekcie Drugiego Krajowego Planu Działań dotyczącego efektywności energetycznej dla Polski?
2. Co jest dobre, ale powinno być udoskonalone?
3. Co jest nie do zaakceptowania?
4. Co powinno być dodane, rozwinięte?

Przy każdym stoliku tematycznym dostępny był ekspert oraz moderator - pracownik Instytutu na rzecz Ekorozwoju odpowiedzialny za zapisywanie zgłaszanych przez uczestników komentarzy, ich prezentację po zakończeniu pracy w grupach oraz opracowanie ich w wersji pisemnej na potrzeby sprawozdania ze spotkania roboczego, które do końca października br. Instytut na rzecz Ekorozwoju zobowiązał się przekazać Ministerstwu Gospodarki.

Poniżej zamieszczone sprawozdanie jest zapisem dyskusji w grupach w ramach formuły *world café*. Opinie ujęte w nim nie są opiniami Instytutu na rzecz Ekorozwoju, a opiniami ekspertów, przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego, którzy wzięli udział w zorganizowanym przez Instytut spotkaniu. Dla informacji: pogrubioną czcionką zapisane zostały te fragmenty uwag, które wydały się uczestnikom spotkania szczególnie istotne z punktu widzenia finalnej wersji Drugiego Krajowego Planu Działań dotyczącego efektywności energetycznej dla Polski.

Sprawozdanie

Stolik 1: Miejsce i rola Drugiego Krajowego Planu Działań dotyczącego efektywności energetycznej dla Polski w kontekście polityki energetycznej Polski, w tym wnioski z Pierwszego Krajowego Planu Działań dotyczącego efektywności energetycznej

Moderator: Aleksandra Arcipowska, Instytut na rzecz Ekorozwoju
Ekspert: Andrzej Guzowski, Ministerstwo Gospodarki

W ramach tego stolika uczestnicy zastanawiali się nad tym, na ile Drugi Krajowy Plan Działań dotyczący efektywności energetycznej dla Polski pomaga realizować politykę proefektywnościową w Polsce, zwłaszcza w kontekście wdrażania Ustawy o efektywności energetycznej i realizacji priorytetowej roli jaką efektywności energetycznej nadała Polityka energetyczna Polski do 2030 roku.

1. Co jest pozytywnego w projekcie Drugiego Krajowego Planu Działań dotyczącego efektywności energetycznej dla Polski?

- Jest to kolejny dokument, który obejmuje swym zakresem tematykę efektywności energetycznej u odbiorców końcowych w Polsce. Stanowi on ważny przyczynek do dyskusji na temat potrzeby ujęcia tej tematyki w strategicznym dokumencie poświęconym efektywności energetycznej, którego Polska obecnie nie posiada;

- Nie ma formalnych przeciwwskazań, aby Drugi Krajowy Plan Działań dotyczący efektywności energetycznej dla Polski, poza rolę sprawozdawczą, odgrywał także rolę dokumentu strategicznego. Co prawda, formuła dokumentu strategicznego nie była wytyczną dla tworzenia Drugiego Krajowego Planu Działań dotyczącego efektywności energetycznej dla Polski, jednakże nie ma przeciwwskazań, aby nadać taką rolę Trzeciemu Krajowemu Planowi Działań.
- Za pozytywny należy uznać fakt, iż w odróżnieniu do Pierwszego Krajowego Planu Działań, Drugi Krajowy Plan Działań dotyczący efektywności energetycznej dla Polski przedstawia działania, których realizacja jest wysoce prawdopodobna.
- Potwierdza on także i dokumentuje realizację 7% oszczędności energii, czyli prawie 80% wymaganego na rok 2016 celu – 9%.
- Dodatkowo, jako najważniejszy instrument poprawy efektywności energetycznej Plan potwierdza utrzymanie mechanizmu białych certyfikatów. Jest to pozytywnym symptomem.
- Z aprobatą uczestników spotkała się także próba kwantyfikacji efektów funkcjonowania mechanizmów (niezależnie od formy jej realizacji). Takie ujęcie ma kluczowe znaczenie dla wzmocnienia efektu informacyjnego.

2. Co jest dobre, ale powinno być udoskonalone?

- Według opinii większości uczestników spotkania Drugi Krajowy Plan Działań dotyczący efektywności energetycznej ma sprzeczne przesłanie. Z jednej strony przedstawia on działania potrzebne do realizacji celów efektywności energetycznej, a z drugiej demotywuje do podejmowania tych działań.
- W dokumencie nie pokazano w obiektywny sposób korzyści z realizacji polityki proefektywnościowej w sensie makroekonomicznym (tj. miejsca pracy, oszczędność środków).
- Najważniejszym zarzutem jest jednak **brak informacji o kontynuacji polityki proefektywnościowej po 2016 roku. W związku z tym uczestnicy spotkania zarekomendowali ujęcie w tekście Drugiego Krajowego Planu Działań dotyczącego efektywności energetycznej dla Polski (np. jego preambule) informacji dotyczącej kontynuacji działań proefektywnościowych po roku 2016, co jest zgodne zarówno z polityką energetyczną Polski, jak i działaniami podejmowanymi na arenie Unii Europejskiej. Dodatkowo konieczne jest zaznaczenie, iż cel oszczędności energii w perspektywie 2016 roku to minimum 9%.**
- Aby wzmocnić pozytywny przekaz Drugiego Krajowego Planu Działań dotyczącego efektywności energetycznej dla Polski, **warto byłoby rozszerzyć go o pozytywne skutki makroekonomiczne związane z realizacją działań w nim zawartych.**
- Drugi Krajowy Plan Działań obejmuje szeroki zakres tematyczny, co ma swoje plusy i minusy. Zdaniem uczestników **w pierwszej kolejności powinno się zidentyfikować najbardziej efektywne działania, ustalić priorytety i stworzyć spójną wizję realizacji Planu.**
- W dyskusji pojawił się głos, iż w Drugim Krajowym Planie powinna znaleźć się nawet identyfikacja czynników wpływających na poprawne działanie mechanizmów efektywności energetycznej.
- Uczestnicy spotkania przyznali zgodnie, że Plan powinien proponować „coś więcej” niż tylko rozdzielać istniejące środki.

- Wskazane jest również uwzględnienie w nim innych możliwości wsparcia efektywności energetycznej. Ma to szczególne znaczenie w kontekście finansowania inwestycji.
- Uczestnicy warsztatów zwrócili uwagę na potrzebę rozwinięcia zakończenia dokumentu. Rekomendowane jest zwłaszcza przedstawienie analizy, w której pokazano by jak implementacja działań zawartych w Drugim Krajowym Planie Działań dotyczącym efektywności energetycznej dla Polski przyczyni się do realizacji polityki proefektywnościowej.

3. Co jest nie do zaakceptowania?

- Aspektem, który zdaniem uczestników, był nie do zaakceptowania, jest **brak oceny wyników Pierwszego Krajowego Planu Działań**, co jest wymogiem formalnym dla realizacji Drugiego Krajowego Planu Działań dotyczącego efektywności energetycznej;
- Kontrowersje wzbudzała również niespójność wyników wyliczeń metodami *top down* i *bottom up*. Tak duże rozbieżności obniżają wiarygodność danych. Uczestnicy spotkania zgłosili obawę, że z tego powodu mogą one zostać zakwestionowane przez Komisję Europejską.
- **Wiele kontrowersji wzbudziły wyniki obliczania potencjału efektywności energetycznej poszczególnych mechanizmów i działań. Pozostawienie wyników w obecnej postaci jest zdaniem uczestników spotkania nie do zaakceptowania. Informacje te powinny zostać uzupełnione, a metodologia ich obliczeń wyjaśniona.**

4. Co powinno być dodane, rozwinięte?

- Zdaniem uczestników spotkania kluczowym zadaniem jest **uwzględnienie wszystkich odbiorców końcowych w mechanizmach wsparcia dla efektywności energetycznej**. W dokumencie niewystarczająca uwaga poświęcona została:
 - sektorowi gospodarstw domowych, w tym promocji urządzeń RTV i AGD wysokiej klasy energetycznej;
 - sektorowi małych i średnich przedsiębiorstw;
 - sektorowi transportu;
 - i innych
- W dyskusji zwrócono uwagę na konieczność objęcia wsparciem odbiorców szczególnie wrażliwych. **Pojawiła się propozycja wykorzystania istniejących mechanizmów tj. szkolenia, programy edukacyjne oraz wpisania do tekstu Drugiego Krajowego Planu Działań dotyczącego efektywności energetycznej dla Polski dedykowanych programów informacyjnych dla odbiorców wrażliwych.**
- Dodatkowo zgłoszono potrzebę połączenia aspektów dotyczących efektywności energetycznej z rozwojem odnawialnych źródeł energii. **Zaproponowano wpisanie do Drugiego Krajowego Planu Działań zapisu, który odnosiłby się do usuwania barier dla rozwoju odnawialnych źródeł energii, w tym barier administracyjnych, prawnych, formalnych, itd.** W tym kontekście jeden z uczestników spotkania zwrócił uwagę, iż Krajowy Plan Działania dotyczącego odnawialnych źródeł energii został wykonany lepiej niż projekt Drugiego Krajowego Planu działań dotyczący efektywności energetycznej. Ten pierwszy dokument powinien zatem stanowić inspirację i wzór dla konkretyzacji zapisów Planu dotyczącego efektywności energetycznej.

Stolik 2: Instrumenty Drugiego Krajowego Planu Działań dotyczącego efektywności energetycznej dla Polski

Moderator: Ewa Świerkula, Instytut na rzecz Ekorozwoju
Ekspert: Arkadiusz Węglarz, Krajowa Agencja Poszanowania Energii S. A.

W ramach tego stolika uczestnicy zastanawiali się, czy projekt Drugiego Krajowego Planu Działań dotyczącego efektywności energetycznej dla Polski uwzględnia wszystkie instrumenty wsparcia efektywności energetycznej, a jeśli nie, jakie inne instrumenty powinno się uwzględnić w ostatecznej wersji Planu. Uczestnicy starali się także ocenić skuteczność instrumentów zaproponowanych w projekcie Drugiego Krajowego Planu dotyczącego efektywności energetycznej dla Polski.

1. Co jest pozytywnego w projekcie Drugiego Krajowego Planu Działań dotyczącego efektywności energetycznej dla Polski?

- Za pozytywne uczestnicy uznali istnienie i wymienienie w projekcie Drugiego Krajowego Planu dotyczącego efektywności energetycznej dla Polski Funduszu Termomodernizacji i Remontów. Działanie Funduszu to sukces. Należy utrzymać i zwiększyć dostępne w nim środki, gdyż cieszy się on ogromną popularnością. Nie mniej jednak, uczestnicy spotkania zgłosili uwagi do jego działania, tj. wysokie koszty audytu, konieczność zaciągnięcia kredytu i odprowadzenia podatku dochodowego oraz skomplikowaną procedurę. W konsekwencji korzystają z niego głównie spółdzielnie mieszkaniowe i wspólnoty mieszkańców. Nie jest to dobry mechanizm dla gospodarstw domowych, dla których powinien zostać stworzony inny, odrębny mechanizm. W ich przypadku zaleca się m.in. korzystanie ze środków dostępnych w Wojewódzkich Funduszach Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.
- W projekcie Drugiego Krajowego Planu Działań dotyczącego efektywności energetycznej dla Polski uwzględniono instrumenty poprawy efektywności energetycznej adresowane do dużych przedsiębiorstw i przemysłu. Środki te można przeznaczyć m.in. na audyt i realizację przedsięwzięć poprawiających efektywność energetyczną.
- **Wzorcowa rola sektora publicznego została ujęta w projekcie Drugiego Krajowego Planu dotyczącego efektywności energetycznej dla Polski, ale warto by było na potrzeby jej spełnienia stworzyć więcej programów wsparcia efektywności energetycznej.** To ogólna uwaga do systemu efektywności energetycznej, która została zgłoszona przy okazji dyskusji o projekcie Planu.

2. Co jest dobre, ale powinno być udoskonalone?

- **Plan należałoby uzupełnić o instrumenty wsparcia dla poprawy efektywności energetycznej oświetlenia;**
- Uczestnicy uznali, że **Plan powinien także uwzględnić instrumenty wsparcia efektywności energetycznej adresowane do małych i średnich przedsiębiorstw.** W tej chwili przedsiębiorstwa te w zasadzie nie są uwzględnione w polityce energetycznej państwa i nie są włączone do dyskusji o efektywności energetycznej. Tymczasem czynnik energii ma duże znaczenie dla ich funkcjonowania – rosnące koszty energii pogarszają ich konkurencyjność.

- Oddzielne, nieskomplikowane instrumenty wsparcia efektywności energetycznej powinny także powstać dla sektora gospodarstw domowych.
- Zgłoszono także uwagi do samych instrumentów ujętych w Planie. Uczestnicy zgodzili się, że z ich wykorzystaniem związanych jest dużo formalności, które należałoby uprościć, aby polityka poprawy efektywności energetycznej była sprawniej realizowana.

3. Co jest nie do zaakceptowania?

- **Głównym brakiem Drugiego Krajowego Planu Działań jest nieuwzględnienie wniosków z oceny Pierwszego Krajowego Planu w zakresie instrumentów poprawy efektywności energetycznej.**
- Poza tym, uczestnicy uznali, że wszystkie pozostałe kwestie, które nie są w projekcie Planu dobre i powinny zostać poprawione, omówią odpowiadając na pytanie 4.

4. Co powinno być dodane, rozwinięte?

Uczestnicy zaznaczyli, że większość ich komentarzy ujętych w tym pytaniu odnosi się nie tylko do projektu Drugiego Planu Działań dotyczącego efektywności energetycznej dla Polski ale dotyczy funkcjonowania całego systemu wsparcia efektywności energetycznej w Polsce. W szczególności zgłoszono następujące uwagi:

- Należy zidentyfikować pojęcie/koncepcję ESCO konsumenckiego i wesprzeć wymianę nieefektywnych źródeł energii na efektywne;
- Wśród instrumentów wsparcia efektywności energetycznej powinien znaleźć się także ten adresowany do budynków wiejskich, które mogą korzystać z alternatywnych źródeł energii;
- **Nie uwzględniono w Planie mechanizmów rynkowych i regulacyjnych, które stymulowałyby zainteresowanie energooszczędnością.** To co w nim ujęto, to rozdzielczość funduszy. Tymczasem pieniądze pozyskane z oszczędności stymulowałyby rynek i pozwalały realizować inwestycje, które mają szybki okres amortyzacji. Nie wymagałoby to wkładu finansowego z budżetu państwa.
- **W Planie powinno się przewidzieć instrumenty wsparcia efektywności energetycznej adresowane do sektora małych i średnich przedsiębiorstw. W szczególności powinno uwzględnić się finansowanie audytów energetycznych z podziałem na budynki i instalacje.** Tymczasem, ze względu na barierę informacyjną, przemysł w ogóle nie jest zainteresowany audytem.
- Mechanizm białych certyfikatów został wprowadzony na zbyt krótki okres (3 lata). Aby ten system miał sens powinien działać długofalowo.
- System wspierania efektywności energetycznej powinien być bardziej dynamiczny – dla efektywności energetycznej ważniejsze są projekty krótkoterminowe ale intensywne. W tej chwili okres oczekiwania na dofinansowanie jest zbyt długi, co zniechęca zainteresowane podmioty.
- Należałoby uzdrowić system świadectw energetycznych budynków i powiązać go z systemem podatkowym i kredytowym. Dzięki temu promowane byłyby rozwiązania najbardziej efektywne energetycznie;
- Zalecane jest wprowadzenie opomiarowania zużycia energii u odbiorcy końcowego. Powiązanie rachunków za energię z jej rzeczywistym zużyciem, motywowałoby do większej oszczędności i poprawy efektywności energetycznej;
- W systemie taryfowania energii powinno się uwzględnić zwiększenie składnika zmiennego powiązanego z efektywnością energetyczną dla różnych odbiorców.

- Powinno się **uwzględnić** w Drugim Krajowym Planie **nowe instrumenty poprawy efektywności energetycznej adresowane do gmin**, które mogłyby być przeznaczone na opracowanie planów zaopatrzenia w energię, ciepło i gaz – na ich podstawie gmina uzyskiwałaby promesę kredytu na inwestycje. **W ostatecznej wersji Planu powinien pojawić się również zapis, że rolą gminy jest wspieranie indywidualnych odbiorców;**
- W związku z potrzebą wsparcia niskoenergetycznego budownictwa, należałoby jako jeden z instrumentów stworzyć nową niskooprocentowaną linię kredytową z przeznaczeniem na ten cel. Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej mogłyby iść śladem swojego oddziału w Katowicach i organizować przetargi dla banków na udzielanie pożyczek na poprawę efektywności energetycznej (3% oprocentowanie, 1% opłata);
- Podczas spotkania pojawiły się opinie, że jeśli państwo uwolni ceny energii, będzie widać co i kto wymaga wsparcia – ważne jest to z punktu widzenia ochrony grup wrażliwych;
- W sektorze transportu powinno promować się wykorzystanie alternatywnych źródeł – w przetargach otrzymywałoby się za spełnienie tego kryterium dodatkowe punkty;
- Zaleca się powiązanie programów dotyczących niskiej emisji CO₂ (np. GIS) z efektywnością energetyczną i wspieraniem odnawialnych źródeł energii. Dochody uzyskane z handlu uprawnieniami do emisji (ETS) powinny być przeznaczane na poprawę efektywności energetycznej nie tylko w sektorze publicznym ale także w gospodarstwach domowych (w tej chwili umowa z kupującym pozwolenia do emisji determinuje to, do kogo one trafiają i na co mogą być wykorzystane uzyskane z tej transakcji pieniądze).
- Niektórzy uczestnicy spotkania zalecali przejście z formy dotacji na pożyczki ze spłatą rozłożoną w czasie;
- Zdaniem niektórych powinno się uwzględnić w Planie centra informacyjne, które mogłyby promować efektywność energetyczną.

Stolik 3: Drugi Krajowy Plan Działań dotyczący efektywności energetycznej dla Polski a przyszłość

Moderator: Agnieszka Tomaszewska, Instytut na rzecz Ekorozwoju
 Ekspert: Arkadiusz Węglarz, Krajowa Agencja Poszanowania Energii S. A.

W ramach tego stolika uczestnicy zastanawiali się, na ile projekt Drugiego Krajowego Planu Działań dotyczącego efektywności energetycznej dla Polski uwzględnia myślenie perspektywiczne i wpisuje się w nowe rozwiązania dotyczące efektywności energetycznej wprowadzane przez Unię Europejską, tj. tzw. *recast* dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków z dnia 19 maja 2010 r. oraz projekt nowej dyrektywy o efektywności energetycznej oraz uchylającej dyrektywy 2004/8/WE i 2006/32/WE, który został zaprezentowany przez Komisję Europejską w dniu 22 czerwca 2011 roku.

1. Co jest pozytywnego w projekcie Drugiego Krajowego Planu Działań dotyczącego efektywności energetycznej dla Polski?

- Projekt Drugiego Krajowego Planu Działań dotyczącego efektywności energetycznej dla Polski, przynajmniej werbalnie, akcentuje wzorcową rolę sektora publicznego,

która jest promowana zarówno w *recastie* dyrektywy o charakterystyce energetycznej budynków jak również w ramach projektu nowej dyrektywy o efektywności energetycznej.

- W ostatnim załączniku do projektu Drugiego Krajowego Planu Działań dotyczącego efektywności energetycznej dla Polski wymieniono deklaracje dotyczące instrumentów wsparcia efektywności energetycznej. Opracowanie listy takich instrumentów jest wymogiem *recastu* dyrektywy o charakterystyce energetycznej budynków. Uczestnicy uznali więc to za dobry i obiecujący sygnał.
- W dokumencie ujęto mechanizm działania białych certyfikatów. Jest to jeden z kilku mechanizmów wsparcia efektywności energetycznej, których wprowadzenie jest sugerowane krajom członkowskim w ramach projektu nowej dyrektywy o efektywności energetycznej. Ujęcie go w projekcie Drugiego Krajowego Planu Działań dotyczącego efektywności energetycznej pokazuje perspektywiczne myślenie jego autorów. Przydałoby się jednak rozciągnąć jego działanie w czasie. Stabilność regulacji jest bowiem ważna z punktu widzenia przedsiębiorstw planujących inwestycje.

2. Co jest dobre, ale powinno być udoskonalone?

- **Uczestnicy spotkania znaleźli w projekcie Drugiego Krajowego Planu Działań dotyczącego efektywności energetycznej pewne elementy zobowiązań narzuconych przez *recast* dyrektywy o charakterystyce energetycznej budynków tj. certyfikaty. Zapis ten powinien jednak zostać uzupełniony o sposób realizacji tych zobowiązań.**
- Za pozytywny uznano fakt, iż monitorujemy cel w zakresie poprawy efektywności energetycznej i oszczędności energii. Mamy jednak braki w kwestiach statystyki. Potrzebne jest więc opracowanie nowej metodologii liczenia oszczędności energii, przynajmniej na poziomie krajowym, jeśli nie unijnym.
- W projekcie Drugiego Krajowego Planu Działań dotyczącego efektywności energetycznej dla Polski wymieniono elementy działania mechanizmów poprawy efektywności energetycznej. Przykładowo na stronie internetowej Ministerstwa Gospodarki będą publikowane wzory umów ESCO. Brakuje jednak konkretów odnośnie tego, co i jak będzie działało i jakie będzie przynosiło efekty.
- **Autorzy uwzględnili w projekcie Drugiego Krajowego Planu Działań dotyczącego efektywności energetycznej mechanizmy wsparcia budowy inteligentnych sieci, ale adresowane są one tylko do elektroenergetyki. Należałoby uwzględnić w tym systemie także energetykę rozproszoną, doprecyzować zapisy i rozszerzyć definicję źródeł odnawialnych o energię z różnicy ciśnień gazu i wody.**

3. Co jest nie do zaakceptowania?

- Uczestnicy uznali, że nie do przyjęcia jest sposób przedstawienia informacji dojścia do celu w zakresie oszczędności energii. Przedstawione dane wydają się niewiarygodne, a ich uzasadnienie niespójne – w różnych częściach dokumentu wyliczenia zostały przygotowane w oparciu o różne metody i przy użyciu różnych jednostek miar. **W całym dokumencie powinny być stosowane jednostki SI.**

4. Co powinno być dodane, rozwinięte?

- Zdaniem uczestników spotkania w dokumencie brakuje oceny tego, co już się wydarzyło w poszczególnych sektorach, w tym w odniesieniu do Pierwszego Krajowego Planu Działań dotyczącego efektywności energetycznej;

- **Brakuje również informacji jak będziemy postępować po osiągnięciu 9% oszczędności energii przed rokiem 2016 oraz gdzie jesteśmy na ścieżce dojścia do osiągnięcia 20% celu w zakresie efektywności energetycznej;**
- W projekcie Drugiego Krajowego Planu Działań dotyczącego efektywności energetycznej dla Polski **nie uwzględniono krajowego planu dojścia do celu w zakresie budowy budynków prawie zero-energetycznych.** Ten ostatni jest wymagany przez *recast* dyrektywy o charakterystyce energetycznej budynków;
- **Dokument powinien zostać uzupełniony także o informację z inwentaryzacji aktualnego stanu efektywności energetycznej w skali kraju (bazy danych, podział nośnikowy);**
- Należałoby uwzględnić w nim usprawnienie działania mechanizmów certyfikacji budynków i urządzeń, co jest wymogiem *recastu* dyrektywy o charakterystyce energetycznej budynków, a w Polsce nie działa efektywnie;
- **W dokumencie nie ma odniesienia do energii pierwotnej, o której wspomina dyrektywa o serwisach energetycznych;**
- Uczestnicy spotkania zgłosili także potrzebę uzupełnienia projektu Drugiego Krajowego Planu dotyczącego efektywności energetycznej o ocenę efektywności ekonomicznej proponowanych w projekcie Planu instrumentów poprawy efektywności energetycznej. Należałoby go także uzupełnić o długofalową perspektywę, aby zapowiedzieć przyszłe działania i decyzje.
- **Powinno się w nim także uwzględnić zapis o realizacji celu 1,5% oszczędności rocznie przez przedsiębiorstwa dostarczające i dystrybuujące energię,** co jest zgodne z projektem nowej dyrektywy o efektywności energetycznej i uda się taki cel bez problemu w Polsce osiągnąć;
- Większość osób, lecz nie wszyscy zgodzili się, że w projekcie Drugiego Krajowego Planu Działań dotyczącego efektywności energetycznej brakuje wizji i strategicznego podejścia, w tym brakuje informacji o wpływie uwolnienia cen energii na efektywność energetyczną, co może być kluczowe z punktu widzenia przyszłości.
- Kilka osób zgłosiło braki projektu Drugiego Krajowego Planu Działań dotyczącego efektywności energetycznej w zakresie procedury audytów i minimalnych standardów dla urządzeń i budynków w zakresie efektywności energetycznej, ale nie wszyscy z takim zdaniem się zgodzili;
- Uczestnicy spotkania nie wiedzieli skąd się wziął w projekcie Drugiego Krajowego Planu Działań dotyczącego efektywności energetycznej rok bazowy 2007 i dlaczego 30% obliczeń można dokonać za pomocą metody *bottom up*. Należałoby te wyjaśnienia uwzględnić w ostatecznej wersji Planu.

Komentarze podsumowujące robocze spotkanie konsultacyjne

Arkadiusz Węglarz, KAPE S.A.: Być może warto rozważyć dodanie do projektu Drugiego Krajowego Planu Działań dotyczącego efektywności energetycznej dla Polski załącznika, który w ramach uzupełnienia ujmowałby alternatywne instrumenty wsparcia efektywności energetycznej.

Andrzej Guzowski, Ministerstwo Gospodarki: W miarę możliwości wszystkie zgłoszone podczas spotkania w dniu 19 października br. uwagi, zwłaszcza dotyczące kwestii, które można łatwo i szybko uzupełnić lub poprawić w projekcie Drugiego Krajowego Planu Działań dotyczącego efektywności energetycznej dla Polski, zostaną przez Ministerstwo Gospodarki uwzględnione podczas opracowywania ostatecznej wersji Planu.